

Н.П. ПРОКОПЕНКО, доктор сільськогосподарських наук, професор,
В.В. МЕЛЬНИК, кандидат сільськогосподарських наук, доцент,
С.М. БАЗИВОЛЯК, кандидат сільськогосподарських наук, доцент,
 Національний університет біоресурсів і природокористування України
 E-mail: melnikvika0204@gmail.com

ПТАХІВНИЦТВО УКРАЇНИ У 2019 РОЦІ: ПОГОЛІВ'Я ПТИЦІ ТА ВИРОБНИЦТВО ЯЄЦЬ І М'ЯСА

Наразі в Україні птахівництво залишається провідною галуззю тваринництва. Про це свідчать, передусім, дані поголів'я птиці, що у господарствах усіх категорій у 2019 році збільшилось загалом на 4,2%, тоді як кількість великої рогатої худоби (на 7,2%), свиней (на 4,9%), овець і кіз (на 5,0%) порівняно з попереднім роком, зменшилась.

Так, за даними Державної служби статистики України станом на 1 січня 2020 року **чисельність поголів'я**

птиці всіх видів у птахогосподарствах України всіх категорій становила 220485,8 тис. голів (табл. 1 і 2). При цьому найбільше птиці зосереджено у господарствах Вінницької (37505,4 тис. голів), Київської (31387,7 тис. голів), Черкаської (25261,6 тис. голів) та Дніпропетровської (17763 тис. голів) областей.

У сільськогосподарських підприємствах поголів'я птиці на 1 січня 2020 року становило 127773,2 тис. голів, а це на 7,5% більше порівняно з попереднім роком.

1. Кількість птиці за видами (станом на 1 січня), тис. голів*

Вид птиці	Господарства усіх категорій			Підприємства			Господарства населення		
	2020 р.	2019 р.	2020 р. до 2019 р., %	2020 р.	2019 р.	2020 р. до 2019 р., %	2020 р.	2019 р.	2020 р. до 2019 р., %
Птиця свійська всіх видів	220485,8	211654,4	104,2	127773,2	118812,9	107,5	92712,6	92841,5	99,9
Кури та півні	202510,7	191967,9	105,5	125837,4	115280,8	109,2	76673,3	76687,1	100,0
Гуси	4015,8	4159,7	96,5	121,9	260,4	46,8	3893,9	3899,3	99,9
Качки	11418,3	11680	97,8	292,8	353,3	82,9	11125,5	11326,7	98,2
Індики	1939	1706,9	113,6	919,2	778,5	118,1	1019,8	928,4	109,8

Примітка (для таблиць 1-5): * – дані наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях; к – дані не оприлюднюються з метою забезпечення виконання вимог Закону України "Про державну статистику" щодо конфіденційності.

У господарствах населення кількість птиці майже не змінилося (зменшилося лише на 0,1%) і становило **92712,6 тис. гол.**, а це 42,0% від загального поголів'я.

Слід відмітити, що у розподілі за видами птиці, найбільше в Україні курей. І станом на 1 січня 2020 р. у господарствах усіх категорій курей та півнів налічували **202510,7 тис. гол.**, що на 5,5% більше порівняно з попереднім роком (табл. 1). При цьому збільшилося і поголів'я індиків (1939,0 тис. гол.) на 13,6%. Гусей налічували менше, ніж у попередньому році. Їх кількість становила 4015,8 тис. гол. (менше на 3,5%). Зменшилося й поголів'я качок – до 11418,3 тис. гол. (на 2,2%). У загальній же структурі на поголів'я курей і півнів в Україні припадає 91,8%, гусей – 1,82%, качок – 5,2% та індиків – 0,88%.

2. Поголів'я птиці (станом на 1 січня), тис. голів*

Область	Господарства усіх категорій			Підприємства			Господарства населення		
	2019 р.	2020 р.	2020 р. до 2019 р., %	2019 р.	2020 р.	2020 р. до 2019 р., %	2019 р.	2020 р.	2020 р. до 2019 р., %
Україна	211654,4	220485,8	104,2	118812,9	127773,2	107,5	92841,5	92712,6	99,9
Вінницька	32588,6	37505,4	115,1	24107,1	29172,7	121,0	8481,5	8332,7	98,2
Волинська	7560,1	7759,5	102,6	4634,9	4866,5	105,0	2925,2	2893	98,9
Дніпропетровська	19521,9	17763	91,0	15325,4	13592,7	88,7	4196,5	4170,3	99,4
Донецька	5146,7	6104,9	118,6	3181,3	4014	126,2	1965,4	2090,9	106,4
Житомирська	7491,7	7416,5	99,0	583,1	643,7	110,4	6908,6	6772,8	98,0
Закарпатська	3240,7	3572,8	110,2	к	к	к	к	к	к
Запорізька	4873	4952,2	101,6	2527,0	2848,7	112,7	2346	2103,5	89,7
Івано-Франківська	4812,7	4908,4	102,0	1772,7	1883,4	106,2	3040	3025	99,5
Київська	28389,2	31387,7	110,6	19913,4	22625,3	113,6	8475,8	8762,4	103,4
Кіровоградська	4996,7	5481	109,7	157,4	к	к	4839,3	к	к
Луганська	948,1	931,4	98,2	к	к	к	к	к	к
Львівська	9114,4	9914,9	108,8	3615,7	4307,5	119,1	5498,7	5607,4	102,0
Миколаївська	2554,2	2453,2	96,0	739,1	684,5	92,6	1815,1	1768,7	97,4
Одеська	3173,5	2624,5	82,7	135,9	81,4	59,9	3037,6	2543,1	83,7
Полтавська	5650,3	5388,2	95,4	2692,2	2306,1	85,7	2958,1	3082,1	104,2
Рівненська	7332,4	7266,6	99,1	2213,2	2150,3	97,2	5119,2	5116,3	99,9
Сумська	4892,8	5310	108,5	1259,1	1432,9	113,8	3633,7	3877,1	106,7
Тернопільська	5241,8	5197,2	99,1	2043,4	2018,0	98,8	3198,4	3179,2	99,4
Харківська	8021,9	8151,8	101,6	3147,4	3372,9	107,2	4874,5	4778,9	98,0
Херсонська	5828,9	5703,4	97,8	3557,5	3625,1	101,9	2271,4	2078,3	91,5
Хмельницька	7091,6	8157,3	115,0	4519,2	5502,4	121,8	2572,4	2654,9	103,2
Черкаська	26032,7	25261,6	97,0	21200,1	20187,3	95,2	4832,6	5074,3	105,0
Чернівецька	3531,2	3726,1	105,5	1036,4	1211,6	116,9	2494,8	2514,5	100,8
Чернігівська	3619,3	3548,2	98,0	240,5	198,2	82,4	3378,8	3350	99,1

У 2019 році відбулось зростання виробництва продукції птахівництва. Так, відмічено збільшення виробництва яєць птиці усіх видів: у господарствах усіх категорій вироблено яєць за січень-грудень 2019 року 16677,5 млн шт., що на 3,4% більше, ніж у 2018 році. У тому числі: у сільсько-господарських підприємствах виробництво яєць становило 9357,6 млн шт. (більше на 5,31 %), а у господарствах населення – 7319,9 млн шт. (більше на 1,2 %) (табл. 3). Найкращих результатів щодо виробництва яєць птиці всіх видів у господарствах усіх категорій було досягнуто в таких областях: Київській (3309,6 млн шт.), Хмельницькій (1027,2 млн шт.), Херсонській (870,4 млн шт.) областях. При цьому, у 2019 році зменшилось виробництво яєць в Одеській (на 88,8%), Херсонській (на 22,7%), Хмельницькій (на 5,7%) та Житомирській (на 0,3%).

3. Виробництво яєць від птиці свійської всіх видів, млн шт.

Область	Господарства усіх категорій			Підприємства			Господарства населення		
	2019 р.	2018 р.	2019 р. до 2018 р., %	2019 р.	2018 р.	2019 р. до 2018 р., %	2019 р.	2018 р.	2019 р. до 2018 р., %
Україна	16677,5	16132,0	103,4	9357,6	8900,3	105,1	7319,9	7231,7	101,2
Вінницька	933,7	917,5	101,8	402,5	371,1	108,5	531,2	546,4	97,2
Волинська	204,7	203,0	100,8	28,1	23,6	119,1	176,6	179,4	98,4
Дніпропетровська	846,1	842,4	100,4	593,2	590,2	100,5	252,9	252,2	100,3
Донецька	889,8	696,2	127,8	607,4	408,0	148,9	282,4	288,2	98,0
Житомирська	693,5	695,8	99,7	66,9	87,2	76,7	626,6	608,6	103,0
Закарпатська	410,9	391,0	105,1	0,6	0,8	75,0	410,3	390,2	105,2
Запорізька	679,4	667,1	101,8	520,4	496,4	104,8	159,0	170,7	93,1
Івано-Франківська	487,2	423,0	115,2	231,7	171,6	135,0	255,5	251,4	101,6
Київська	3309,6	3244,5	102,0	2659,1	2655,5	100,1	650,5	589,0	110,4
Кіровоградська	583,2	462,5	126,1	к	8,4	к	к	454,1	к
Луганська	72,9	72,2	101,0	к	к	к	к	к	к
Львівська	581,1	561,5	103,5	54,1	56,7	95,4	к	504,8	к
Миколаївська	275,4	240,1	114,7	146,3	107,7	135,8	129,1	132,4	97,5
Одеська	204,5	251,8	81,2	11,7	14,1	83,0	192,8	237,7	81,1
Полтавська	829,1	809,8	102,4	589,3	589,8	99,9	239,8	220,0	109,0
Рівненська	641,6	623,9	102,8	269,7	253,4	106,4	371,9	370,5	100,4
Сумська	410,9	390,8	105,1	162,5	139,8	116,2	248,4	251,0	99,0
Тернопільська	587,6	534,5	109,9	345,7	292,4	118,2	241,9	242,1	99,9
Харківська	707,4	603,6	117,2	351,3	245,7	143,0	356,1	357,9	99,5
Херсонська	870,4	1126,5	77,3	695,0	946,4	73,4	175,4	180,1	97,4
Хмельницька	1027,2	1089,7	94,3	845,6	916,1	92,3	181,6	173,6	104,6
Черкаська	793	659,8	120,2	490,1	375,4	130,6	302,9	284,4	106,5
Чернівецька	347,9	336,4	103,4	к	к	к	к	к	к
Чернігівська	290,4	288,4	100,7	48,2	49,5	97,4	242,2	238,9	101,4

На одну особу у 2019 році вироблено 397 яєць, що на 15 шт. більше порівняно з попереднім роком. Найбільше вироблено яєць у розрахунку на одну особу у Херсонській (843 шт.), Хмельницькій (815 шт.), Київській (699 шт.), Черкаській (661 шт.) та Кіровоградській (621 шт.) областях.

Виробництво яєць у підприємствах і господарствах населення, як і загалом по Україні, мало тенденцію до збільшення порівняно з попереднім роком, яке відповідно становило 5,1 і 1,2%

У 2019 році зросло виробництво м'яса птиці. Так, за січень-грудень у господарствах усіх категорій **реалізовано на забій 1825,8 тис. т** птиці у живій масі, що на 10,0% більше порівняно з 2018 роком (табл. 4). У сільськогосподарських підприємствах даний показ-

4. Реалізація на забій птиці свійської всіх видів (у живій масі), тис. тонн

Область	Господарства усіх категорій			Підприємства			Господарства населення		
	2019 р.	2018 р.	2019 р. до 2020 р., %	2019 р.	2018 р.	2019 р. до 2018 р., %	2019 р.	2018 р.	2019 р. до 2018 р., %
Україна	1825,8	1660,4	110,0	1596,7	1426,9	111,9	229,1	233,5	98,1
Вінницька	569,8	418,3	136,2	555,5	403,8	137,6	14,3	14,5	98,6
Волинська	95,8	91,1	105,2	89,8	85,1	105,5	6,0	6,0	100,0
Дніпропетровська	253,5	251,3	100,9	242,6	240,4	100,9	10,9	10,9	100,0
Донецька	15,6	16,9	92,3	4,9	4,9	100,0	10,7	12,0	89,2
Житомирська	17,3	15,6	110,9	2,2	1,6	137,5	15,1	14,0	107,9
Закарпатська	7,7	7,6	101,3	к	к	к	к	к	к
Запорізька	12,6	14,0	90,0	7,2	8,3	86,7	5,4	5,7	94,7
Івано-Франківська	30,3	27,4	110,6	19,4	16,4	118,3	10,9	11	99,1
Київська	153,6	181,6	84,6	129,7	153,6	84,4	23,9	28,0	85,4
Кіровоградська	13,0	13,6	95,6	0,0	0,0	к	13,0	13,6	95,6
Луганська	2,0	2,4	83,3	к	к	к	к	к	к
Львівська	71,9	70,1	102,6	60,1	58,9	102,0	11,8	11,2	105,4
Миколаївська	8,9	8,8	101,1	0,9	0,8	112,5	8,0	8,0	100,0
Одеська	2,9	3,0	96,7	0,1	0,2	50,0	2,8	2,8	100,0
Полтавська	8,0	7,8	102,6	0,7	0,4	175,0	7,3	7,4	98,6
Рівненська	32,0	33,5	95,5	20,9	20,2	103,5	11,1	13,3	83,5
Сумська	22,6	19,2	117,7	7,1	7,3	97,3	15,5	11,9	130,3
Тернопільська	16,0	13,1	122,1	9,0	6,8	132,4	7,0	6,3	111,1
Харківська	46,8	44,5	105,2	27,7	23,6	117,4	19,1	20,9	91,4
Херсонська	6,4	7,1	90,1	1,8	2,6	69,2	4,6	4,5	102,2
Хмельницька	22,4	18,5	121,1	18,8	14,8	127,0	3,6	3,7	97,3
Черкаська	395,4	374,2	105,7	384,7	364,1	105,7	10,7	10,1	105,9
Чернівецька	16,5	16,1	102,5	12,8	12,6	101,6	3,7	3,5	105,7
Чернігівська	4,8	4,7	102,1	0,2	0,2	100,0	4,6	4,5	102,2

ник становив **1596,7 тис. т**, що більше на 11,9%. Найбільше реалізовано птиці на забій у таких областях як Вінницька (555,5 тис. т), Черкаська (384,7 тис. т) Дніпропетровська (242,6 тис. т), і Київська (129,7 тис. т). Отже, і в цьому році, як і в попередньому, перше місце з виробництва м'яса птиці посіла Вінницька область, а друге – Черкаська, за рахунок птахофабрик, котрі належать до холдингу МХП.

У забійній масі виробництво м'яса **у господарствах усіх категорій** становило **1381,4 тис. т**, що на 9,7% більше, ніж було у 2018 році.

Отже, аналіз статистичних даних щодо поголів'я птиці та кількості виробленої продукції у птахогосподарствах різних категорій свідчить, що галузь птахівництва в Україні у 2019 році продовжувала динамічно розвиватись. ■

5. Виробництво м'яса птиці свійської всіх видів (у забійній масі), тис. тонн

Область	Господарства усіх категорій			Підприємства			Господарства населення		
	2019 р.	2018 р.	2019 р. до 2018 р., %	2019 р.	2018 р.	2019 р. до 2018 р., %	2019 р.	2018 р.	2019 р. до 2018 р., %
Україна	1381,4	1258,9	109,7	1209,7	1084,6	111,5	171,7	174,3	98,5
Вінницька	418,8	309,0	135,5	408,3	298,8	136,6	10,5	10,2	102,9
Волинська	73,7	67,2	109,7	69,3	62,8	110,4	4,4	4,4	100,0
Дніпропетровська	205,1	203,6	100,7	196,2	194,7	100,8	8,9	8,9	100,0
Донецька	11,8	12,7	92,9	3,7	3,7	100,0	8,1	9,0	90,0
Житомирська	11,2	10,2	109,8	1,4	1,1	127,3	9,8	9,1	107,7
Закарпатська	5,6	5,6	100,0	к	к	к	к	к	к
Запорізька	10,2	11,2	91,1	5,8	6,6	87,9	4,4	4,6	95,7
Івано-Франківська	23,3	21,1	110,4	14,9	12,6	118,3	8,4	8,5	98,8
Київська	119,8	141,9	84,4	101,1	120	84,3	18,7	21,9	85,4
Кіровоградська	10,0	10,5	95,2	0,0	0,0	к	10,0	10,5	95,2
Луганська	1,5	1,7	88,2	к	к	к	к	к	к
Львівська	55,3	53,8	102,8	46,3	45,2	102,4	9,0	8,6	104,7
Миколаївська	6,0	5,9	101,7	0,6	0,6	100,0	5,4	5,3	101,9
Одеська	2,4	2,3	104,3	0,1	0,1	100,0	2,3	2,2	104,5
Полтавська	5,9	5,8	101,7	0,5	0,3	166,7	5,4	5,5	98,2
Рівненська	23,3	24,4	95,5	15,2	14,8	102,7	8,1	9,6	84,4
Сумська	18,1	15,4	117,5	5,7	5,9	96,6	12,4	9,5	130,5
Тернопільська	11,7	9,6	121,9	6,6	5,0	132,0	5,1	4,6	110,9
Харківська	34,6	32,9	105,2	20,5	17,4	117,8	14,1	15,5	91,0
Херсонська	4,6	5,1	90,2	1,3	1,9	68,4	3,3	3,2	103,1
Хмельницька	17,9	14,7	121,8	15,1	11,8	128,0	2,8	2,9	96,6
Черкаська	294,1	278,4	105,6	286,2	270,9	105,6	7,9	7,5	105,3
Чернівецька	13,3	12,9	103,1	10,3	10,1	102,0	3,0	2,8	107,1
Чернігівська	3,2	3,0	106,7	0,2	0,1	200,0	3,0	2,9	103,4